

ROZHODNUTÍ

Nejvyšší správní soud jako soud kárný rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a členů JUDr. Pavlína Brzobohatého, JUDr. Milana Závurky, JUDr. Petra Vlacha, JUDr. Michala Žižlavského a prof. JUDr. Marie Karfíkové, CSc., **o návrhu Mgr. Radomila Bajera**, soudce Okresního soudu v Děčíně, **na obnovu řízení** ve věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 16 Kss 4/2016,

t a k t o :

Návrh Mgr. Radomila Bajera, soudce Okresního soudu v Děčíně, ze dne 19. 7. 2019 na obnovu kárného řízení ve věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 16 Kss 4/2016 **se** podle § 22 odst. 1 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, za přiměřeného použití § 283 písm. d) zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád)

z a m í t á .

Odůvodnění:

I. Vymezení věci, podání navrhovatele a stanoviska dalších osob

[1] Dne 22. 7. 2019 podal navrhovatel návrh na obnovu řízení ve výše uvedené kárné věci. Jednalo se o věc kárného řízení vedenou proti němu jako soudci Okresního soudu v Děčíně.

[2] Rozhodnutím ze dne 16. 3. 2017, č. j. 16 Kss 4/2017 – 109, bylo shledáno, že navrhovatel se dopustil kárného provinění, a bylo mu uloženo kárné opatření ve formě srážky z platu.

[3] Jádrem důvodů návrhu na obnovu řízení bylo to, že návrh v původním řízení nebyl podán řádně jmenovaným předsedou Okresního soudu Děčín, nýbrž „pověřenou předsedkyní“, již byla v době podání návrhu v původním řízení jedna ze soudkyň daného okresního soudu JUDr. Zdeňka Hošková, jež byla pověřena vedením okresního soudu předsedou instančně nadřízeného Krajského soudu v Ústí nad Labem jako vykonavatelem některých úkolů na úseku státní správy okresních soudů v obvodu daného krajského

soudu. Podle navrhovatele „pověřená předsedkyně“ nebyla oprávněna návrh na zahájení kárného řízení podat.

[4] Nynější předsedkyně Okresního soudu v Děčíně měla ve svém vyjádření za to, návrh na obnovu má být zamítnut, jelikož to, že „pověřená předsedkyně“ návrh podala v této své pozici (tj. nikoli v pozici řádně jmenované předsedkyně), bylo tehdejšímu kárnému senátu známo.

[5] Ministryně spravedlnosti měla za to, že „pověřená předsedkyně“ řádně zastupovala z pověření předsedy příslušného krajského soudu funkci předsedy soudu, takže měla i oprávnění podat kárný návrh.

II. Podstatná skutková zjištění

[6] Na jednání kárného senátu dne 15. 1. 2020 byly provedenými důkazy zjištěny tyto rozhodné skutečnosti:

[7] JUDr. Zdeňka Hošková podala kárný návrh datovaný dnem 28. 6. 2016 dne 30. 6. 2016, tedy zhruba šest měsíců poté, co byla předsedou Krajského soudu v Ústí nad Labem aktem označeným jako „Příkaz k zastupování funkce předsedy soudu“ datovaným dnem 31. 12. 2015 s odkazem na § 126 odst. 1 písm. h) zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), dále jen „zákon o soudech a soudcích“, s účinností od 1. 1. 2016 pověřena zastupováním neobsazené funkce předsedkyně Okresního soudu v Děčíně. V době vyhotovení aktu předsedy Krajského soudu v Ústí nad Labem i v době podání kárného návrhu byla JUDr. Hošková, jak plyne zejména z daného aktu, předsedkyní senátu Krajského soudu v Ústí nad Labem, nikoli tedy soudkyní (předsedkyní senátu) Okresního soudu v Děčíně, a byla k tomu okresnímu soudu dočasně přidělena.

[8] V kárném návrhu se JUDr. Hošková označila jako „pověřená předsedkyně Okresního soudu v Děčíně“ a takto se i v závěru návrhu podepsala. Takto ji označoval a jako s takovou s ní jednal i samotný kárný senát. Jeho předseda takto nadepisoval písemnosti jí určené, konkrétně zejména vyrozumění o ústním jednání či vyrozumění o přeložení ústního jednání, ale i další písemnosti vyhotovované předsedou kárného senátu v rámci přípravy jednání, například předvolání členů kárného senátu (všechny tyto písemnosti byly vyhotovovány mezi létem 2016 a lednem 2017, poslední je z 27. 1. 2017 na č. l. 86 původního kárného spisu).

[9] JUDr. Hošková byla přeložena z Krajského soudu v Ústí nad Labem k Okresnímu soudu v Děčíně a jmenována předsedkyní tohoto okresního soudu dvěma správními rozhodnutími ministra spravedlnosti ze dne 9. 1. 2017, čj. MSP-864/2016-OOJ-SO/3 a MSP-864/2016-OOJ-SO/2, a to v obou případech s účinností od 15. 1. 2017. Změnu v právním statusu JUDr. Hoškové zaznamenal i kárný senát, jakkoli z kárného spisu není patrné, jakým konkrétním způsobem se tak stalo. V záhlaví písemného vyhotovení rozhodnutí ze dne 16. 3. 2017, podepsaného v originále předsedou senátu, je již JUDr. Hošková označena jako předsedkyně „bez přívlastku“, tj. bez označení „pověřená“.

II. Posouzení věci kárným senátem

[10] Podle § 22 odst. 1 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 7/2002 Sb.“), *[v]e lhůtě 3 let od právní moci rozhodnutí senátu podle § 19 odst. 1 může soudce, předseda soudu, místopředseda soudu, předseda kolegia Nejvyššího soudu nebo Nejvyššího správního soudu, státní zástupce nebo soudní exekutor podat návrh na obnovu kárného řízení.*

[11] O včasnosti návrhu není pochyb.

[12] Podle § 25 téhož zákona, *[n]estano-ví-li tento zákon jinak nebo nevyplývá-li z povahy věci něco jiného, v kárném řízení se přiměřeně použijí ustanovení trestního řádu.* K tomuto ustanovení se vyjádřil Ústavní soud v nálezu ze dne 21. 1. 2008, sp. zn. III. ÚS 1076/07, v němž, mimo jiné, uvedl: *„To však neznamená, že kárné řízení je totéž jako řízení trestní; přiměřeným použitím je míněno, že ustanovení trestního řádu se použijí s přihlédnutím ke smyslu a podstatě kárného řízení, jímž je mimo jiné ochrana integrity soudcovského sboru, nezávislosti a nestrannosti soudců a soudní moci a důvěry veřejnosti v nezávislé, nestranné a spravedlivé rozhodování soudů.“*

[13] Podle § 277 trestního řádu, *[s]končilo-li trestní stíhání vedené proti určité osobě pravomocným rozsudkem, pravomocným trestním příkazem, pravomocným usnesením o zastavení trestního stíhání, pravomocným usnesením o podmíněném zastavení trestního stíhání, pravomocným usnesením o schválení narovnání nebo pravomocným usnesením o postoupení věci jinému orgánu, lze v trestním stíhání téže osoby pro týž skutek pokračovat, pokud nebylo takové rozhodnutí zrušeno v jiném předepsaném řízení, jen byla-li povolena obnova trestního řízení. Před povolením obnovy lze k zajištění důkazního materiálu a k zajištění osoby obviněného provádět vyšetřovací úkony jen v mezích ustanovení této hlavy.*

[14] Podle § 278 odst. 1 věty první trestního řádu, *[o]bnova řízení, které skončilo pravomocným rozsudkem nebo trestním příkazem, se povolí, vyjdou-li najevo skutečnosti nebo důkazy soudu dříve neznámé, které by mohly samy o sobě nebo ve spojení se skutečnostmi a důkazy známými už dříve odůvodnit jiné rozhodnutí o vině nebo o přiznaném nároku poškozeného na náhradu škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení, anebo vzhledem k nimž by původně uložený trest byl ve zřejmém nepoměru k povaze a závažnosti trestného činu nebo k poměrům pachatele nebo uložený druh trestu by byl ve zřejmém rozporu s účelem trestu.*

[15] K povolení obnovy řízení by bylo třeba, aby vyšly najevo a) skutečnosti nebo důkazy b) soudu dříve neznámé, které by c) mohly odůvodnit *(samy o sobě nebo ve spojení se skutečnostmi a důkazy známými už dříve)* jiné rozhodnutí o odpovědnosti za kárné provinění nebo o kárném opatření.

[16] Skutečností, jež má být důvodem pro povolení obnovy, má podle návrhovatele být, že kárnou návrhovatelkou v původním řízení byla soudkyně Krajského soudu v Ústí nad Labem, která byla v době podání návrhu nikoli řádně jmenovanou předsedkyní Okresního soudu v Děčíně (§ 105 odst. 1 věta první zákona o soudech a soudcích), nýbrž soudkyní jiného soudu pověřenou výkonem funkce předsedy okresního soudu předsedou toho

krajského soudu, jenž ve vztahu k danému okresnímu soudu vykonává některé pravomoci na úseku státní správy soudnictví podle § 126 odst. 1 zákona o soudech a soudcích.

[17] Kárný senát si při posouzení návrhu na obnovu řízení musel nejdříve učinit úsudek o rozhodných skutečnostech.

[18] Z původního kárného spisu je patrné, že kárnému senátu, jenž v původní věci rozhodoval, bylo známo, že navrhovatelkou je „pověřená předsedkyně“, a nikoli předsedkyně řádně jmenovaná. Znamost této skutečnosti původnímu kárnému senátu plyne zejména z toho, že navrhovatelka se sama v návrhu na zahájení kárného řízení označila jako „pověřená předsedkyně“ (č. l. 1 a č. l. 20 zezadu původního kárného spisu) a kárný senát jí adresoval písemnosti tak, že ji v nich označoval za „pověřenou předsedkyni“ (např. č. l. 24, 40, 48, 50, 82, 83, 84, 85, 86 původního kárného spisu). Nutno poznamenat, že některé takzvané referáty předsedy senátu označují JUDr. Hoškovou jako předsedkyni, bez přívlastku „pověřená“ (č. l. 46). Písemnosti na základě referátů vyhotovené však již daný přívlastek obsahují. Jiné referáty předsedy senátu (č. l. 40) označují JUDr. Hoškovou jako „pověřenou předsedkyni“.

[19] Kárný senát samotný se tím, zda „pověřená předsedkyně“ byla oprávněna podat návrh na zahájení kárného řízení, v původním řízení explicitně nezabýval, ale jako s oprávněnou navrhovatelkou s ní bez dalšího jednal a ve věci na základě jejího návrhu a dalších procesních úkonů rozhodl. V rozhodnutí (č. l. 109 a násl.) ji již označuje jako předsedkyni okresního soudu, nikoli jako „pověřenou předsedkyni“. Samotná „pověřená předsedkyně“ se v přípisu kárnému soudu datovaném dnem 11. 1. 2017 a došlém soudu 24. 1. 2017 (č. l. 58) označila již jako předsedkyně a takto se označovala i v dalších časově navazujících písemnostech. Z původního spisového materiálu neplyne, zda a kdy byla „pověřená předsedkyně“ jmenována předsedkyní. To bylo zjišťováno až na jednání ve věci návrhu na obnovu řízení dne 15. 1. 2020.

[20] Z podkladů zaslaných nynější předsedkyní Okresního soudu v Děčíně a provedených jako důkaz je zřejmé, že „pověřená předsedkyně“ JUDr. Zdeňka Hošková byla dne 9. 1. 2017 řádně jmenována s účinností od 15. 1. 2017 předsedkyní tohoto soudu.

[21] Z výše uvedeného je patrné, že JUDr. Zdeňka Hošková, tedy fyzická osoba, jež podala návrh na zahájení původního kárného řízení, byla v době, kdy tak učinila, nikoli řádně jmenovanou předsedkyní Okresního soudu v Děčíně, nýbrž toliko „pověřenou předsedkyní“, přesněji řečeno soudkyní krajského soudu dočasně přidělenou Okresnímu soudu v Děčíně a pověřenou výkonem funkce předsedy okresního soudu předsedou toho krajského soudu, jenž ve vztahu k danému okresnímu soudu vykonává některé pravomoci na úseku státní správy soudnictví podle § 126 odst. 1 zákona o soudech a soudcích. Pověření bylo opřeno o písmeno h) zmíněného paragrafu, podle něhož *[p]ředseda krajského soudu vykonává státní správu krajského soudu a okresních soudů v jeho obvodu tím, že řídí a kontroluje výkon státní správy okresních soudů prováděný jejich předsedy.*

[22] Oprávnění k podání návrhu na zahájení kárného řízení má jak aspekty právní, tak aspekty skutkové. Skutkové aspekty jsou skutečnosti či důkazy (informace o skutečnostech), tedy entity ze „světa bytí“ (Sein), které mohou mít význam pro svět „mětí“

(Sollen), tj. pro svět normativní. Účelem obnovy řízení není napravovat chyby učiněné při posuzování, jak věci „mají být“, tedy při výkladu normativních pravidel. Jejím účelem je napravit některé chyby při posuzování „světa bytí“.

[23] Návrh na zahájení kárného řízení je oprávněna podat jen některá z osob taxativně vyjmenovaných v § 8 odst. 2 zákona č. 7/2002 Sb. V případě původního kárného řízení měla být navrhovatelkou předsedkyně okresního soudu ve smyslu písm. g) zmíněného odstavce. Aby byla fyzická osoba předsedkyní okresního soudu, musela být do funkce řádně jmenována postupem podle § 105 odst. 1 věta první zákona o soudech a soudcích. Jmenování do funkce je úkon příslušného orgánu provedený za zákonem předepsaných podmínek, tedy nepochybně má jednoznačně skutkové aspekty – jde o jednání fyzické osoby nadané příslušnou jmenovací pravomocí (ministra spravedlnosti) poté, co jiná fyzická osoba mající návrhovou pravomoc (předseda příslušného krajského soudu) svým projevem vůle učinila jmenovací návrh. „Pověřená předsedkyně“ zjevně není osobou, ve vztahu k jejímuž právnímu postavení učinil ministr spravedlnosti na návrh příslušného předsedy krajského soudu jmenovací úkon podle § 105 odst. 1 věty první zákona o soudech a soudcích, tedy svůj projev vůle; do své „funkce“ byla „ustavena“ příslušným předsedou krajského soudu s odkazem na § 126 odst. 1 písm. h) zákona o soudech a soudcích.

[24] Podání návrhu na zahájení kárného řízení oprávněným navrhovatelem je nutno v první řadě považovat za podmínku kárného řízení v tom smyslu, že není-li osoba, jež návrh učiní, k tomu podle § 8 odst. 2 zákona č. 7/2002 Sb. oprávněna, nemůže být takový návrh „věcně“ projednán, a tedy na základě takového návrhu ani nemůže být vysloveno, že se ten, kdo je v návrhu označen za kárně obviněného, dopustil kárného provinění, a nemůže mu být uloženo kárné opatření. I podmínky řízení, jakkoliv v pravém slova smyslu nejde o skutečnosti nebo důkazy rozhodné pro případné shledání odpovědnosti za kárné provinění (netýkají se věci samé, nýbrž toliko osoby oprávněné zahájit řízení, jež k posouzení věci samé má vést), tedy mohou ovlivnit obsah rozhodnutí o kárném provinění ve smyslu § 278 odst. 1 věty první trestního řádu použitého zde přiměřeně. V té míře, v jaké podmínky řízení mají skutkovou dimenzi, mohou být tedy skutečnosti nebo důkazy, které se jich týkají (skutečnosti, které musí být po skutkové stránce dány, případně důkazy, jimiž se tyto skutečnosti prokazují), důvodem pro povolení obnovy řízení.

[25] V dané věci není pochyb o tom, že určité „vlastnosti“ JUDr. Hoškové jako navrhovatelky v původním kárném řízení skutkové aspekty mají. To, zda byla předsedkyní soudu „bez přívlastků“, anebo pouze „pověřenou“, závisí nepochybně na určitých právně relevantních jednáních osob oprávněných vůči ní jednat jako správní orgán s pravomocí ji jmenovat předsedkyní či ji „pověřit“ výkonem funkce předsedkyně. Jistě by nikdo nepochyboval, že právní význam pro účinky návrhu na zahájení kárného řízení by mělo, pokud by navrhovatel ve skutečnosti nebyl předsedou příslušného soudu a ani nebyl výkonem takovéto funkce „pověřen“. Taková osoba by zjevně nebyla oprávněným navrhovatelem, a pokud by to bylo dodatečně zjištěno, takováto dodatečně zjištěná skutečnost by mohla být důvodem pro povolení obnovy kárného řízení, jež skončilo shledáním kárné odpovědnosti kárně obviněného, protože návrh podaný někým, kdo k němu nebyl oprávněn, by nikdy k takovému výsledku kárného řízení nemohl vést.

[26] Úkolem kárného senátu v dané věci, tedy při rozhodování o návrhu na povolení obnovy řízení, však nebylo právně hodnotit, zda JUDr. Hošková jako „pověřená předsedkyně“ byla oprávněna podat kárný návrh, anebo nikoli (v kárné judikatuře Nejvyššího správního soudu byla obdobná právní otázka řešena ve věcech státních zástupců v rozhodnutí ze dne 18. 12. 2019, č. j. 12 Ksz 6/2019 – 110). Takové právní úvahy by byly totiž třeba teprve tehdy, byla-li splněna i další podmínka pro povolení obnovy, a sice to, že skutečnost rozhodná pro závěr, zda navrhovatel byl oprávněn návrh na zahájení kárného řízení podat, byla kárnému senátu rozhodujícímu v původním kárném řízení neznámá. A právě tato podmínka splněna není.

[27] Jak bylo výše podrobně rozebráno, kárný senát rozhodující v původním kárném řízení dobře věděl, že návrh podala osoba, která sama sebe nepovažuje za předsedkyni soudu „bez přívlastků“, nýbrž za předsedkyni „pověřenou“. Tento skutkový závěr je jasně patrný z toho, že součástí původního kárného spisu jsou písemnosti, v nichž se JUDr. Hošková takto označovala, stejně jako písemnosti, v nichž ji takto nejdříve označoval předseda kárného senátu a následně ji tak označovat přestal. Na věci nic nemění ani to, že podle obsahu původního kárného spisu kárný senát nikterak nepátral po detailech toho, jak to s navrhovatelkou a jejím postavením je. Není patrné, že by si původní kárný senát vyžádal listiny dokládající postavení navrhovatelky. Z toho však nelze usuzovat, že by si původní kárný senát nebyl vědom, že postavení navrhovatelky je „zvláštní“, nýbrž to, že tato z jeho pohledu nepochybná skutečnost pro něj subjektivně neměla žádný právní význam. Jinak řečeno, původní kárný senát po skutkové stránce věděl, že navrhovatelka je jen „pověřenou předsedkyní“, avšak učinil z toho implicitní právní závěr, že to z pohledu věcné projednatelnosti kárného návrhu nehraje roli.

[28] Navrhovatel argumentoval, že takový implicitní právní závěr nelze považovat za dostatečný. Podle něho není dostatečně zřejmé, že původní kárný senát věděl (ve smyslu § 278 odst. 1 věty první trestního řádu), že JUDr. Hošková byla v době zahájení původního řízení pouze „pověřenou předsedkyní“. Kárný senát se s touto argumentací navrhovatele neztotožňuje. Implicitní závěry jsou při řešení právní otázek častější, než se na první pohled zdá. Zejména při posuzování podmínek řízení soud činí takové závěry velmi často, a to zejména za situace, kdy subjektivně je přesvědčen o tom, že skutkové či právní aspekty podmínek řízení jsou jednoznačné a že jsou splněny. Přesně tak tomu bylo v nyní projednávané věci. Kárný senát v původním řízení nepochyboval, že JUDr. Hošková byla „pověřenou předsedkyní“, neboť vyšel z toho, že pokud se tak sama označuje, není třeba o pravdivosti jejího sdělení pochybovat. A jelikož po právní stránce usoudil, že věcnému projednání návrhu na zahájení kárného řízení tato skutečnost nebrání, dál se věcí nijak výslovně nezabýval a bral ji prostě za danost. Když se v důsledku jmenování předsedkyní v průběhu ledna 2017 status JUDr. Hoškové změnil, vzal to kárný senát na vědomí stejným způsobem.

[29] Lze proto shrnout, že pro povolení obnovy kárného řízení nebyla splněna jedna z nutných podmínek, a sice aby skutečnost, že JUDr. Hošková byla v době podání návrhu toliko „pověřenou předsedkyní“ Okresního soudu v Děčíně, byla původnímu kárnému senátu neznámá.

[30] Kárný senát se neztotožnil ani s argumentací navrhovatele, že za nynější jednoinstanční úpravy kárného řízení je třeba vykládat podmínky obnovy řízení pokud možno široce, jelikož tento mimořádný opravný prostředek má v jistém smyslu nahradit absentující opravný prostředek řádný. Kárný navrhovatel měl za to, že takovýto rozšiřující výklad by měl vedle zohlednění skutečností či důkazů ve smyslu § 278 odst. 1 věty první trestního řádu umožnit i nápravu vážných právních pochybení, k nimž došlo v původním kárném řízení. Podle představy navrhovatele by se obnova kárného řízení měla stát jakýmsi univerzálním mimořádným opravným prostředkem pro nápravu závažných vad kárného řízení, ať již mají dimenzi skutkovou nebo právní.

[31] Kárný senát se s argumenty navrhovatele neztotožnil. V rovině ústavní není nezbytné, aby v kárném řízení existoval řádný opravný prostředek. Systém kárného řízení je v podstatné míře v rukou zákonodárce, který má v ústavních mantinelech relativně široký prostor pro diskreci. Je nepochybné, že kárné řízení se musí konat před reálně nezávislým orgánem majícím charakter soudu a že musí skýtat záruky plného prozkoumání věci kárně stíhaného soudce jak po stránce skutkové, tak po stránce právní (komplexně k ústavním dimenzím a ústavní konformitě současného modelu kárného řízení viz nálezy Ústavního soudu ze dne 29. 9. 2010, sp. zn. Pl. ÚS 33/09). Podoba opravných prostředků je však již spíše věcí úvah o vhodnosti a účelnosti, zohledňujících mimo jiné i aspekty ekonomie řízení, jeho rychlosti či přesvědčivosti pro veřejnost kvůli zachování důvěryhodnosti soudního systému aj.

[32] Jestliže historický zákonodárce v roce 2008 původní dvojinstanční model kárného řízení změnil na model jednodinstanční a kárná řízení přesunul k jednomu ze dvou nejvyšších soudů, pohyboval se v ústavních mantinelech a učinil tak na základě své úvahy o vhodnosti a účelnosti takové změny. Z důvodové zprávy k návrhu zákona, jenž byl bez podstatné změny oproti návrhu po svém schválení vyhlášen pod č. 314/2008 Sb., je přitom patrné, že navrhovatel velmi pečlivě otázku jednoinstančnosti zvažoval [viz důvodová zpráva k vládnímu návrhu na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců a státních zástupců, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 349/1999 Sb., o Veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů; Poslanecká sněmovna parlamentu České republiky, tisk 425/0, zvláštní část, k části třetí, k čl. IV, k bodům 1 až 3, 5 a 6, elektronicky dostupné na <https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=5&t=425>]. Pokud současně ponechal bez úprav stávající model obnovy kárného řízení jako mimořádného opravného prostředku, lze se domnívat, že jeho úmyslem bylo zachovat dosah a účel obnovy kárného řízení beze změny i poté, co se přejde na jednoinstanční model. Rozšiřování dosahu nebo účelu obnovy řízení nad rámec doslovného znění § 22 odst. 1 zákona č. 7/2002 Sb., jenž novelou z roku 2008 nedoznal změny (vyjma rozšíření výčtu oprávněných navrhovatelů i na další zákonem výslovně rozlišované kategorie kárně obviněných, a sice nově vedle soudce a státního zástupce také předsedy soudu, místopředsedy soudu, předsedy kolegia Nejvyššího soudu nebo Nejvyššího správního soudu, k nimž novelizací provedenou zákonem č. 286/2009 Sb. přibyl i soudní exekutor) by tedy s největší pravděpodobností nekorespondovalo s intencí historického zákonodárce. Ostatně shora již zmíněná důvodová zpráva k tomu ve zvláštní části, k části třetí, k čl. IV,

k bodu 52 a 60 uvádí (zvýraznění provedl nyní kárný senát): „*Zrušují se ustanovení týkající se odvolacího řízení; proti rozhodnutím v řízení ve věcech soudců a státních zástupců nebude přípustné odvolání. Ponechává se možnost soudce, předsedy nebo místopředsedy soudu nebo předsedy kolegia Nejvyššího soudu nebo Nejvyššího správního soudu a státního zástupce podat návrh na obnovu řízení.*“

[33] K takovému rozšiřujícímu výkladu nejsou ani důvody objektivně teleologické. Více instancí nemusí nutně znamenat více spravedlnosti. Jistěže dvě instance dávají možnost vadu rozhodnutí první instance napravit rozhodnutím instance druhé. Rozhodování v jediné instanci však může vést i k tomu, že členové příslušného kárného senátu budou zvažovat všechny rozhodné aspekty věci mimořádně pečlivě a odpovědně právě s vědomím, že rozhodnutí, na jehož vydání se podílí, je pro kárně obviněného konečné a osudové. Zavedení dvou instancí může teoreticky vést i k výsledku méně spravedlivému, a sice k jakémusi systému kolektivní neodpovědnosti. První instance může být nadměrně přísná, či naopak mírná, neboť může přinejmenším podvědomě spoléhat na to, že její případný „ústřel“ napraví instance druhá. A druhá instance může mít tendenci být zdrženlivá v korekci rozhodnutí první instance na základě důvěry v to, že první instance věděla, proč rozhodla, jak rozhodla. Posuzování míry spravedlnosti a preciznosti rozhodování v jedné, anebo ve dvou instancích je bez rozsáhlé analýzy rozhodovací praxe a psychologie soudcovského rozhodování založeno spíše na subjektivních pocitech a spekulacích. Zákodárce zvolil roku 2008 jednoinstanční model kárných řízení. Lze-li jej považovat za dostačující pro ochranu práv soudce, pak lze mít i za to, že není třeba nedostatek v této ochraně jakkoli kompenzovat rozšiřujícím výkladem „zbývajícího“ mimořádného opravného prostředku, jelikož žádný takový nedostatek, jež by bylo třeba výkladem napravit, neexistuje.

[34] Stejně tak v daném případě není důvodem pro rozšiřující výklad přípustnosti obnovy argument, že v současnosti se opět v rovině právně politických diskusí a přípravných prací nad návrhem příslušného novelizačního zákona zvažuje návrat k dvojinstančním kárným řízením. Dokud se tyto diskuse nepromítnou v nové zákonné úpravě, jde pouze o jednu z možných variant budoucího vývoje, která třeba ani nedojde svého naplnění, a proto nyní nemůže být důvodem pro jakýkoli výkladový posun oproti samotnému textu zákonné úpravy.

[35] Kárný senát proto návrh na obnovu kárného řízení zamítl za přiměřeného použití za přiměřeného použití § 283 písm. d) trestního řádu, neboť neshledal důvody obnovy podle § 278 trestního řádu. Jedna z podmínek pro povolení obnovy, a sice to, aby skutečnosti nebo důkazy, které by mohly odůvodnit (samy o sobě nebo ve spojení se skutečnostmi a důkazy známými už dříve) jiné rozhodnutí o odpovědnosti za kárné provinění nebo o kárném opatření, byly soudy dříve neznámé.

P o u č e n í: Odvolání proti rozhodnutí v kárném řízení **n e n í** přípustné (§ 21 zákona č. 7/2002 Sb.).

V Brně dne 15. ledna 2020

JUDr. Karel Šimka
předseda kárného senátu